

Bijlage: Vroeg Eropaf Dordrecht

Vroegsignalering wettelijke taak met ingang van 1 januari 2021

Met ingang van 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) gewijzigd en is het vroegsignaleren van schulden een wettelijke taak. Gemeenten ontvangen in een vroeg stadium gegevens van inwoners met betalingsachterstanden van verhuurders, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars en moeten een hulpaanbod doen. De taak van schuldhelpverlening conform de Wgs is belegd bij de SDD, maar vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid, wordt vroegsignalering samen met gemeenten uitgevoerd. Financiële problemen of schulden staan zelden op zichzelf en moeten daarom onderdeel zijn van een integrale aanpak. Vroegsignalering wordt daarom in samenwerking tussen de SDD en gemeente opgezet. De uitvoering ervan ligt deels bij de gemeente en deels bij de SDD.

Aanpak Vroeg Eropaf Dordrecht

In aanloop op de wijziging in de Wgs startte de gemeente Dordrecht in maart 2019 met de aanpak *Vroeg Eropaf*. Sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest. *Vroeg Eropaf* begon als samenwerking tussen gemeente Dordrecht, het Sociaal Wijkteam, de SDD en woningcorporatie Trivire als eerste signaalpartner. Daarna zijn ook zorgverzekeraars Zilveren Kruis en VGZ, waterleverancier Evides, Woonbron en de Gemeentebelasting en Basisadministratie Drechtsteden (GBD)¹ aangesloten. In 2021 zullen naar verwachting veel landelijke partijen worden aangesloten. Hiervoor zijn op landelijk niveau convenanten in de maak waaraan Dordrecht en de Drechtsteden gaan deelnemen. Op dit moment worden energieleveranciers Essent en Eneco aangesloten. Het werkgebied omvatte eerst alleen Dordrecht West. Dit is inmiddels uitgebreid naar heel Dordrecht. Er is een Stedelijk Team Vroegsignalering actief dat onderdeel uitmaakt van het Sociaal Wijkteam. Dit wordt vanaf 2021 ingezet voor de zwaardere meldingen, huurachterstanden en gecombineerde signalen waarbij op één adres twee of meer betalingsachterstanden worden gemeld. De medewerkers van het Stedelijk Team Vroegsignalering benaderen via huisbezoeken per maand gemiddeld 85 van deze huishoudens.

Ervaringen 2020

Het Stedelijk Team Vroegsignalering heeft 768 signalen opgepakt. Vanwege de coronamaatregelen kon tijdens de lockdowns niet overal een huisbezoek worden afgelegd. Daarom verliepen veel contacten schriftelijk en via telefoon en e-mail. In de loop van 2020 zagen we een stijging van het bereik van de benaderde inwoners van 30% naar 50%. Ook zagen we dat een deel van de inwoners die door het Stedelijk Team Vroegsignalering waren benaderd zelf aan de slag ging met hun betalingsachterstanden. Een meer uitgebreide weergave van de behaalde resultaten in 2020 volgt dit voorjaar in de eindevaluatie van de pilot.

Inzet 2021

In 2021 zetten we verder in op het uitbreiden van het aantal signaalpartners, het verder doorontwikkelen van de aanpak *Vroeg Eropaf*, het aansluiten ervan bij de Ketenaanpak Schulden en de verbinding met andere interventies.

¹ Het uitwisselen van gegevens van betalingsachterstanden van gemeentebelastingen valt niet onder de gewijzigde Wgs. Het ministerie SZW biedt echter experimenteerruimte aan verschillende gemeenten om hier ervaring mee op te doen. De gemeente Dordrecht is één van de gemeenten die deelneemt aan dit experiment.

Case van de heer H. (44)

De heer H. is aangemeld naar aanleiding van een melding voor achterstand van de betaling van de huur en zorgverzekeringspremie. Als het Stedelijk Team contact heeft gelegd, blijkt dat hij zijn werk is kwijtgeraakt door Corona en daardoor in de problemen is gekomen met de vaste lasten. De aanvraag voor een WW-uitkering bij het UWV is niet goed gelopen. Daarnaast spelen psychische klachten een rol in zijn financiële problemen. Het Stedelijk Team maakt samen met hem een overzicht met inkomsten en uitgaven. De schulden zijn te complex om gelijk door de vroegsignaleerder van het stedelijk team een regeling te laten treffen. De heer H. staat open voor een adviesgesprek bij de schuldhulpverlening van de SDD. In dezelfde week vindt dit gesprek plaats en wordt meneer aangemeld voor schuldhulpverlening. Omdat de heer H. moeite heeft met op orde krijgen en het aanleveren van de zijn administratie wordt er voor hem ook een schuldhulpmaatje geregeld.

Case van mevrouw J. (44)

Mevrouw J. is aangemeld bij Vroeg Eropaf naar aanleiding van een melding voor huurachterstand. Het is lastig om met haar in contact te komen. Na een aantal pogingen lukt het een afspraak te maken. Tijdens de afspraak blijkt dat er op meerdere levensgebieden hulp nodig is. Mevrouw J. is een alleenstaande moeder met drie kinderen, werkt fulltime en heeft een beperkt netwerk. Zij heeft geen grip op de inkomsten en uitgaven. Door veel kleine schulden is het moeilijk voor haar om rond te komen. Het Stedelijk Team maakt samen met haar een overzicht met inkomsten en uitgaven. Snel wordt duidelijk dat de huidige financiële situatie niet houdbaar is. Naast stress over geldzaken spelen er ook zorgen rond de opvoeding van haar kinderen. Daarom meldt het Stedelijk Team in overleg met mevrouw J. de kinderen aan bij het jeugdteam en wordt zijzelf voor verdere hulpverlening aangemeld voor het project Schouders Onder Stress. (SOS).

Case van de heer H. (67)

De heer H. komt binnen bij het Stedelijk Team met een betalingsachterstand van de zorgverzekeringspremie. Pas na een aantal contactpogingen lukt het om met hem in contact te komen. Later blijkt dat hij pas laat uit bed komt en vóór de middag eigenlijk niet te bereiken is. De heer H. is bekend met een depressie, deze heeft hij een fors deel van zijn leven. Hij heeft een belast verleden. Eenmaal in contact is het maken van een afspraak wat lastig. Als hij uiteindelijk akkoord gaat zegt hij "Kom maar langs dan kun je de klerezooi hier ook zien." Bij binnenkomst blijkt er geen slot in de voordeur te zitten. Deze wordt dichtgehouden door een huishoudtrap die er tegenaan staat. Binnen blijkt de woning zeer zwaar vervuild te zijn. Het vuil ligt door het hele huis heen en in de woonkamer tot kniehoogte. Alles is kapot, koelkast, wasmachine, gasfornuis, de ketel voor de CV. De administratie ligt door een deel van de woonkamer heen. Uit twee gesprekken met de heer H. wordt duidelijk dat er problemen zijn ontstaan met de Belastingdienst die beslag heeft gelegd. Door zijn problematiek kon de heer H. hier niet op adequate wijze mee om gaan. Tijdens de twee gesprekken slaagt het Stedelijk Team erin de heer H. ervan te overtuigen dat hij hulp moet aanvaarden. Hij is aangemeld bij het Sociaal Wijkteam omdat er hier meer intensieve en langdurige ondersteuning nodig is dan vanuit vroegsignalering geboden kan worden. De betrokken medewerker van het